

Riny in Boeken

Honderd, honderd, honderd, honderd,
honderd, honderd, honderd.....

Beste mensen,

Inderdaad, dit is onze honderdste nieuwsbrief en tevens onze laatste!!

Een beetje weemoedig zit ik achter het toetsenbord. Negenennegentig keer eerder schreef ik een stukje voor onze nieuwsbrief. Ik schreef over het wel en wee in de boekhandel, over boeken, over ontwikkelingen in boekenland, over klanten, over gekke gebeurtenissen. Kortom, vanaf de dag dat wij de boekhandel openden tot op heden hebben jullie een inkijkje gehad in het reilen en zeilen in de winkel en van mijn persoonlijke kijk op zaken.

Ik maakte de nieuwsbrief niet alleen. Noud Bles heeft vanaf het eerste nummer zijn eigen column (in het begin zelfs twee columns) gehad. Noud liet ons kennismaken met vaak onbekende schrijvers uit Oost-Europese landen. Vrij kort na de start voegde Paul Troost zich bij ons met zijn vaste column, standaard op de laatste pagina. Paul bekeek met een scherpe en vaak cynische humoristische blik het leven in het algemeen en het boekenwereldje in het bijzonder.

We hadden gastschrijvers (sommigen zoals Willem

Bosma) hadden voor langere tijd een column maar de meeste gastschrijvers schreven eenmalig iets over boeken. Een paar van onze recensenten waren nog zeer jong. Daarom nog eens mijn waardering voor hun moed een stukje te schrijven!

Ik heb een aantal mensen gevraagd om een bijdrage voor deze laatste nieuwsbrief te schrijven en zij hebben dat gedaan. De meeste namen zullen voor jullie niet onbekend zijn...

Waarom dan stoppen, vragen jullie je misschien af. Vooropgesteld: het stoppen met de nieuwsbrief heeft niets te maken met onze liefde voor het boek en onze boekhandel. We blijven met heel veel plezier de mensen in Lingewaard en omgeving van adviezen en mooie boeken voorzien.

Er wordt wel eens gezegd dat je met iets moet stoppen als je nog op het hoogtepunt zit zodat de goede herinneringen blijven. Dat speelt een rol. Maar ook: tijden veranderen. Sinds onze start is er -met name op het internet- veel veranderd en daar willen wij ook op inspelen. We hebben een uitgebreide website met dezelfde mogelijkheden als onze grote internetcollega's.

Via onze website willen we blijven communiceren en eind van deze maand hebben we een internetforum op onze site waarin zowel wij als jullie een mening kunnen geven over boeken of de boekhandel.

Minder eenrichtingsverkeer dus! In deze nieuwsbrief schrijft Frans er overigens wat meer over.

We hebben met elkaar contact, ook via:

www.boekhandelpolman.nl!!

Groetjes,
Riny Polman

Verder in dit nummer:

- Noud Bles: Boeken verslinden in Rotterdam en Dordrecht
- Nee, er valt geen gat na de 100ste
- Rita: De laatste nieuwsbrief?
- Riekje: Hoe hard we werken
- Riekje: 8 1/2 jaar bijzondere klanten
- Willem Bosma: De laatste keer?
- kinderboeken aanbevolen
- Lars van der Voorn: Kinderjury
- Aanbevolen boeken
- Paul Troost: De Laatste Keer
- Colofon

Van Boeken Bezeten 100: Boeken verslinden in Rotterdam en Dordrecht

Voor de honderdste en laatste column Van Boeken Bezeten reisden wij in het weekend van 19 en 20 juni af naar Rotterdam en Dordrecht. Wat zoek je als lezer in deze steden, wat vind je er en wie geeft je welk advies?

Zaterdag 19 juni, ons oranje-elftal speelt de tweede wedstrijd in Zuid-Afrika, tegenstander is Japan. In de trein zijn we de enigen zonder oranje trui, sjaal, beessie of petje. De Rotterdamse tram is leeg, de wegen zijn verlaten. Ons doel is het Westelijke Handelsterrein, de voormalige havenloodsen bij het Westplein. Die zijn omgetoverd in cafeetjes, restaurantjes, galerietjes met terrasjes voor de deur. Achteraan vinden we Grand Café Restaurant Biblio voorzien van een brandende open haard en meters gevulde boekenplanken. Behalve de serveerster is er niemand te zien. Het menuboek heeft een voorwoord, verschillende hoofdstukken en een nawoord. We drinken witte wijn en eten de driedeks clubsandwich met omelet, zalm en veel uitbundig gezond groen. Op zoek naar leesvoer slaan we de encyclopedieën en de *Baedeker voor de huisvrouw* over. Ook *Maak je jeugd tot een succes* en *Koud is de zee*. Wat horen we, een doelpunt in Zuid-Afrika? Voor wie? De serveerster kan ons geen boek aanbevelen. Ze leest niet. We vertrekken.

Onderweg naar het Oostplein bericht de tramconductor: Een-nul, waardeloze wedstrijd, prachtig doelpunt, weer drie punten in de rood-wit-blauwe tas. Uitgestapt op het plein vormen we het middenveld tussen een hossende oranje voorhoede en een hossende en scanderende oranje achterhoede. Die voor ons hebben toeters van minstens een meter lang. Gelukkig gaan ze onze kant uit. Bij Grand Café Hoofdstuk Twee sluipen we binnen. Alweer een aan het boek en aan de boekenwereld gewijd café-restaurant. De achterkant biedt uitzicht op de binnenhaven. De buitentemperatuur schommelt rond 14 graden, er waait een lichte noordwesterstorm, jacht Comtessa deint. Binnen is het behaaglijk, de open haard loeit. De menuboeken lijken als twee druppels water op die in het zo-even verlaten Biblio. In Hoofdstuk Twee liggen de vensterbanken vol boeken. De titels laten ons koud. Gerard Walschaps *De wereld van Soo*

Moerman is het hoogst bereikbare. Mijn vraag om een leesadvies van de dienstverster vat zij op als een oneervol voorstel. Zwijgend brengt ze de bestelde proeverijen en drank. Op het schoolbord boven de deur lezen we spreuken als: 'Een boek is het stoffelijk overschot van een idee,' en 'Het leven is een droom, maar dromen is geen leven.' Met dit laatste in gedachten verlaten we Rotterdam en overnachten in Dordrecht onder een engeltjesplafond. Het grote antieke bed kent een ondiepte in het midden en daar rollen we 's nachts zoetjes in. Luide kerkklokken wekken ons. Na het zondagmorgenontbijt wandelen we naar Museum Huis Van Gijn waar we tot onze verrassing de Vriesendorpdynastie tegenkomen. In 1864 trouwde Simon van Gijn met Cornelia Agatha Vriesendorp en kocht het huis aan de Nieuwe Haven dat nu een verrassend beeld geeft van het leven van de gefortuneerde verzamelaar. De rijk opgezette bibliotheek bevat ons, maar een band aanraken, ho maar. In het museumcafé De Dordtse hemel vinden we een groot boek: *Familie in beeld. Vriesendorp uit Dordrecht*. Jawel, de enige Bemmelaar met deze familienaam ontbreekt niet in de portrettengalerij en dat maakt het verlangen naar eigen huis, haard en boeken in ons los.

Met de stoptrein Dordrecht-Gorinchem-Geldermalsen-Tiel boemelen we naar Elst. Terug in de Betuwe waar we Polmans Boekenpaleis in ons hart sluiten. Boeken die je kunt aanraken, openslaan en kopen. Met het advies van Riny, Riekje, Stella of Sanne. Of het commentaar erop van Frans.

Noud Bles

Wat Riny aanbeveelt: Kressmann Taylor *Adres onbekend*

Riekje: Irene van Lippe Biesterfeld *Leven in verbinding*

Stella: Pulkkinen *de Grens*

Sanne: Collins *Hongerspelen*

Frans: Samsom *Winter in Madrid*

Alle honderd bijdragen in de rubriek Van Boeken Bezeten die vanaf april 2002 in de nieuwsbrief zijn verschenen, kunt u terugvinden op de website van Noud Bles:

<http://www.noudbles.nl>, kies: publicaties, columns, columnarchieven.

Noud neemt zich voor om columns te blijven schrijven. Zie zijn website.

Isabel Allende: *Het eiland onder de zee*

Een Caribische vrouw in de 18de eeuw wordt op haar negende verkocht aan een Franse suikerplanter op Haïti. Ze werkt voor zijn zieke echtgenote en zijn zoon en wordt zijn concubine. Bij de slavenopstand redt ze haar meester omwille van zijn kinderen. Ze ontvluchten het eiland en vestigen zich in Havana en vervolgens in New Orleans. Uiteindelijk vindt Zarité de liefde en het geluk....

prijs: € 19,90 (ing)

Ildefonso Falcones: *De hand van Fatima*

In 1568 brak er rebellie uit in de Alpujarras, een berggebied in het zuiden van Spanje. De moriskens - onder dwang tot het christendom bekeerde moslims - hadden genoeg van de rechtsongelijkheid, de plunderingen en de vernederingen door de christenen en kwamen in opstand. Hun strijd mislukte en ze werden verspreid over het koninkrijk Castilië en ten slotte in 1609 verdreven. Een historische roman, over een man die tussen twee werelden leeft, die zich niet gewonnen wil geven en vecht voor zijn liefde.

prijs: € 24,95 (ing)

Renate van der Zee: *Een meisje voor dag en nacht*

Een waar gebeurd verhaal over de verzwegen problematiek van incest in een migranten gezin in Nederland. Ibtisan kan er niets tegen doen; de familie eer is heilig. In haar puberteit komt ze in opstand en weet haar eigen weg te vinden.

prijs: € 18,90 (ing)

Eveline Stoel: *Asta's ogen*

Een aangrijpend verhaal over een gewone familie van Indische Nederlanders, hun geschiedenis, de verhouding tussen de Indische en Nederlanders en de grilligheid van het leven. Hoe weet deze moeder haar kinderen een vaste toekomst in Nederland te geven, er was namelijk geen weg meer terug!

prijs: € 19,90 (ing)

Ken Tout: *In de schaduw van Arnhem*

De Slag om Arnhem van september 1944 is beroemd en berucht, door de uitzonderlijke parachutedroppings en de heldhaftige verdediging van de brug.

Een boeiend verhaal, gelardeerd met ooggetuigenverslagen en persoonlijke herinneringen van Britse, Canadese en Poolse soldaten die vochten in deze streek. Velen leden en stierven in grotendeels vergeten maar o zo belangrijke kleine gevechten. Ze verdienen het om te worden herinnerd.

prijs: € 19,90 (ing)

Zou ik het doen? Ik stond voor het dilemma: of drie kwartier op de volgende bus wachten of liften. Tussen de uitlaatgassen bij de halte staan of in een café wat voor me uit zitten staren trok me niet. Liften dan, op mijn leeftijd? De laatste keer was jaren geleden. Wat zouden voorbijgangers niet denken als ze een man met grijzend haar en gekleed in een keurige zwarte regenjas bij de Nijmeegse Waalbrug zouden zien staan? Een aan lager wal geraakte zakenman die geen geld heeft om een aangepaste outfit aan te schaffen, of een door pech overvallen collega-automobilist die geen andere mogelijkheid heeft dan de duim te heffen?

Daar stond ik dan op de meestal uitgestorven liftplaats bij de Waalbrug, richting het parkeerterrein van de Waalsprinter op de N325 waar mijn auto geparkeerd stond. Met een *déjà vu-gevoel* en met een relativerende grijns, die een toeschouwer met een beetje levenservaring aan het denken zou moeten zetten, stond ik er alleen, want liften is sinds decennia uit de mode. Wat niet veranderd is, is de vluchtige blik waarmee automobilisten een lifter beoordelen, en meestal laatlindkend afkeuren. De persoon naast de bestuurder kijkt nog steeds met dezelfde lusteloze en chagrijnige uitdrukking op het gezicht passief de wereld in. Ik miste wel de Eendjes en R4's waarvan een lifter het vroeger moest hebben. Er trok nu een eindeloze eenheidskoek aan keurig gepoetste auto's aan me voorbij, tót, na een minuut of tien, een

oude brandweerauto met hippe figuren met pluizige baarden en jonge meiden in minirok stopte. Op weg naar een poëziefestival in Almere vonden ze het de

gewoonste zaak van de wereld om hun auto te delen en kennis met een vreemde te maken. Oude tijden herleefden. Zoals het de verbeelding betaamt, relativeerden ze het leven en zetten me aan het denken.

Bestaat zoiets als de laatste keer? 'Kijk goed', dacht ik toen ik bij een zonsopgang in de Sinaïwoestijn stond te liften, 'want dat zie je nooit meer.' Jaren later zag ik hetzelfde prachtige tafereel boven de Kopsehof in Nijmegen. Je kunt dus nogal wat vraagtekens bij de laatste keer zetten.

Dat weten mannen van gevorderde leeftijd die dankzij viagra hét weer kunnen doen inmiddels ook. Die Italiaanse vrouw die jaren geleden met dank aan een vindingrijke gynaecoloog op haar zeventigste weer moeder werd, heeft dat ook ervaren. Zou filmster Liz Taylor bij haar vijfde huwelijk gedacht hebben dat er nog drie zouden volgen?

Ik schrijf nu mijn laatste column voor de honderdste en laatste nieuwsbrief van Boekhandel Polman. Hierna nooit meer. Finito, basta, Schluss, fini. Waarom denk ik dat zeker te weten? Komen ze bij Polman nog ooit terug op hun besluit maandelijks een papieren nieuwsbrief uit te geven, of gaan ze digitaal en schrijf ik dan elke keer weer mijn stukkie?

Waarom denk ik trouwens dat iets nooit meer zal gebeuren: heb ik daar zelf zeggenschap over, en ben ik altijd consequent in mijn laatste daad? Zat ik niet pas in een bestuursvergadering, ondanks mijn stellige voornemen nooit meer één stap in die wereld te zetten?

Er zit niets anders op dan af te wachten of de laatste keer dat ik om een lift gebedeld heb, ook de laatste keer was dat ik gelift heb. Maar dit was wel mijn 79e en laatste column voor Boekhandel Polman. Zeker weten.

Paul Troost

Colofon

Ook deze laatste nieuwsbrief is een uitgave van Boekhandel Polman te Bommel. Ingezonden artikelen verwoorden de mening van de schrijver.

De nieuwsbrief geeft nieuws en activiteiten over de wereld van 'het geschreven woord' in het algemeen en over onze boekhandel in het bijzonder.

Daarnaast willen we een podium zijn voor mensen die van boeken en literatuur houden. Gebruik dus vanaf nu de mogelijkheden op onze website.

Vanzelfsprekend wordt deze nieuwsbrief ook op onze website gepubliceerd.

Bijdragen van:

- Noud Bles
- Paul Troost
- Rita Lusing
- Riekje Berndsen
- Willem Bosma
- Lars van der Voorn
- Riny Polman

Eindredactie:

- Frans Polman

Informatie:

Boekhandel Polman
Dorpsstraat 42
6681 BN Bommel
T: 0481 - 453 145
F: 0481 - 454 419
W: www.boekhandelpolman.nl
E: info@boekhandelpolman.nl